

Nr 263.

Af herr **Byström**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 2 med förslag till lag om understödsföreningar synes mig vara i fråga om registreringsskyldighet för de mindre föreningarna onödigt fordrande. Af den statistik, som finnes i vederbörande kommittés betänkande, framgår, att ett ansenligt antal små föreningar, sällskap och kassor existera, hvilka utdela mindre belopp vid medlems dödsfall och förskaffa sig medel härtill genom uttaxering för medlemmarna. Att nu på en gång intvinga dessa föreningar under lagförslagets registreringstvång skulle, synes mig, bereda dem åtskilliga svårigheter utan motsvarande gagn. Dessa föreningar hafva hittills arbetat med framgång och utträttat ett godt verk; deras omläggning efter lagförslagets kraf torde säkerligen ej göra dem mera solida eller gagnande, utan allenast orsaka dem en del svårigheter, som för personer, hvarom här är fråga, lätt kunna framstå afskräckande, äfven om de i själfva verket icke äro oöfverkomliga. De träda, dessa föreningar, ytterligt sällan i förhållande i tredje man, och något behof af rättskapacitet, i den mån denna skulle kunna bli säkrare genom registreringstvånget, föreligger därför ej för dem. Däremot kan det vara önskvärdt, att de större lifförsäkringsföreningarna och öfver hufvud pensionskassor snarast möjligt varda underkastade rationella bestämmelser för sin verksamhet och sakkunnig tillsyn. Det skulle därför vara till olägenhet, om lagbestämmelser för dessa föreningar blefve undanskjutna af anledning, att lagförslagets ram, med hänsyn till det stipulerade registreringstvånget, befundes alltför vid.

Med afseende å det högsta belopp, som de begravningskassor och lifförsäkringssällskap, som kunna tänkas undantagna från lagen, böra få meddela, synes mig 200 kronor vara ett lämpligt belopp.

Olika vägar kunna tänkas för vinnande af det här åsyftade målet eller vissa smärre föreningars undantagande från registreringsplikt. En väg, som praktiskt taget torde föra till åsyftadt mål, vore att icke skapa någon registreringsplikt alls för understödsföreningar, utan nöja sig med hvad som t. ex. gäller för sjukkassor eller en registreringsrätt för vinnande af rättskapacitet, i den mån den härigenom kan stärkas. Alla understödsföreningar af större omfattning, som således antingen utfästa ett större kapitalunderstöd eller som samla fonder, hvilket väl alltid måste vara fallet med pensionskassor, torde vara i behof af ökad rättskapacitet och fördenskull själfva önska vinna registrering. En annan väg är att, med bibehållande formellt af registreringstvånget, för de små föreningarna borttaga straffbestämmelser enligt § 93. Med detta senare förslag skulle t. ex. 1, 5 och 93 §§ i lagförslaget kunna affattas sålunda:

§ 1.

Understödsförening eller sådan förening för inbördes bistånd, som afser att utan affärsmässigt drifvande af försäkringsrörelse och utan att meddela sjukhjälp

bereda medlem pension efter afgang från tjänst eller uppnående af viss ålder,

vid medlems död utbetala ett kapitalbelopp till bestridande af kostnaderna för hans begrafning eller såsom understöd åt hans familj, meddela pension åt afliden medlems änka eller barn,

bereda medlem understöd vid bestående förlust eller nedsättning af arbetsförmågan (invaliditet) eller vid arbetslöshet,

eller idka annan till pensionsförsäkring hänförlig verksamhet, skall i enlighet med hvad i denna lag sägs registreras. Understödsförening, som afser att bereda pension, kallas i denna lag pensionskassa.

§ 5.

Understödsförening skall för att kunna vinna registrering bestå af minst fem medlemmar samt i enlighet med denna lag hafva antagit stadgar och utsett styrelse.

§ 93.

Därest understödsförening med mer än femtio medlemmar, innan den blifvit registrerad, utfäster eller utbetalat kapitalunderstöd till högre

belopp än tvåhundra kronor för en medlem eller pension, straffas den, som i åtgärden eller beslutet därom deltagit, med böter från och med fem till och med tusen kronor.

Fortsättes — — — — — förseelse.

Till äfventyrs kan också i 1 § ett direkt undantag för här ifrågasvarande föreningar ske.

Öfvervägandet af lämpligaste sättet för vinnande af här afsedt syfte samt formulerandet af häraf påkallade ändringar i lagförslaget torde lagutskottet verkställa. Jag får därför allenast hemställa,

att antingen allt registreringstvång för understödsföreningar borttages eller också sådana ändringar i föreliggande kungl. proposition måtte vidtagas, att understödsförening, som utfäster eller utbetalar kapitalunderstöd till belopp, ej öfverstigande tvåhundra kronor, måtte varda undantagen från det i lagförslaget upptagna registreringstvång.

Stockholm den 8 februari 1912.

J. Byström.